

BAKIŞ MEVZUAT

BAŞLIK	570 SIRA NO'LU VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ
Sayı	2024/79
ÖZET	Tebliğde teminat uygulamasına ilişkin 28/7/2024 tarihli ve 7524 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle Vergi Usul Kanununa eklenen 153/A maddesinde yapılan değişikliklerle ilgili açıklama yapıldı.

28/ 3/2013 tarihli ve 6455 sayılı Kanunun 1'nci maddesi ile Vergi Usul Kanununa eklenen ve 11 Nisan 2013 tarihi itibariyle yürürlüğe giren 153/A maddesinin;

- Birinci fıkrasında başkaca bir ticari, zirai ve mesleki faaliyeti olmadığı halde münhasıran sahte belge düzenlemek amacıyla mükellefiyet tesis ettirdiğinin vergi incelemesine yetkili olanlarca düzenlenen rapor ile tespit edilmesi ve mükellefiyet kaydının devamına gerek görülmediğinin raporda belirtilmesi üzerine işi bırakmış addolunan ve mükellefiyet kayıtları vergi dairesince terkin edilmesi,
- Dördüncü fıkrasında yukarıda sayılanlar hariç olmak üzere, 359 uncu maddede yer alan sahte belge düzenleme fiilini işledikleri vergi incelemesine yetkili olanlarca mükellef hakkında yapılan inceleme neticesinde düzenlenen raporla tespit edilenlerden bu durumları kesinleşenlerin, keyfiyetin vergi dairesinin itilana girdiği tarihten itibaren bir ay içinde 6183 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentlerinde sayılan nev'iden 75.000 (90.000)Türk Lirasından ve düzenlenmiş olan sahte belgelerde yer alan toplam tutarın % 10'undan az olmamak üzere yazıyla otuz gün içinde teminat göstermesinin istenmesi,
- 3568 sayılı Kanun kapsamında faaliyette bulunan meslek mensuplarından birincim fıkra kapsamında mükellefiyeti terkin edilenlerin bu fiillerine iştirak ettiği inceleme raporuyla tespit edilenler ve bu durumu kesinleşenler hakkında üç yıl süreyle geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma cezası uygulanması,
- 3568 sayılı Kanun kapsamında faaliyette bulunan meslek mensuplarından dördüncü fıkrada sayılan fiile iştirak ettiği inceleme raporu ile tespit edilen ve bu durumu kesinleşenlerden beşinci fıkrada yer verilen esaslar dahilinde teminat istenmesi,
- Birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarda sayılan hallerde teminat alınmasını takip eden takvim yılının başından itibaren üç yıl içinde, dördüncü fıkrada sayılan hallerde ise teminat alınmasını

takip eden takvim yılının başından itibaren beş yıl içinde teminatın maddede belirtilen koşullarda iade edilmesi

- Teminat alınan mükelleflerin, teminatın alındığı tarihten sonra tahakkuk eden ve süresinde ödenmeyen vergi borçlarının tutarı alınan teminat tutarının %10'unu aşması halinde, teminatın paraya çevrilerek 6183 sayılı Kanunun 47 nci maddesi uyarınca mükellefin borçlarına mahsup edilmesi ve mükelleften teminat tutarının tamamlanmasının istenmesi

konularında düzenleme yapılmıştı.

Daha sonra 11 Şubat 2017 tarihli ve 29976 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ (SIRA NO: 478)'de söz konusu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar konusunda düzenleme yapılmıştı.

Tebliğde;

- Münhasıran sahte belge düzenlenmesi nedeniyle mükellefiyet kayıtlarının re'sen terkin edilmesi halinde teminat uygulaması
- Mükellefiyet kayıtları re'sen terkin edilen gerçek/tüzel kişiler ve tüzel kişiliği olmayan teşekküller ile bunlarla ilişkili sayılanlar için teminat uygulaması
- Gerçek ve tüzel kişiler ile tüzel kişiliği olmayan teşekküllerle bağlantılı olan adi ortaklıkların, ticaret şirketlerinin ve tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin işe başlama bildiriminde bulunması halinde teminat uygulaması
- Gerçek ve tüzel kişiler ile tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin; mükellefiyeti bulunan adi ortaklık, ticaret şirketi ve tüzel kişiliği olmayan teşekkül ortağı, kanuni temsilcisi veya idarecisi olması, bunları devralması, kısmen veya tamamen bunlara devrolunması halinde teminat uygulaması
- Alınan teminatların iadesi
- 3568 sayılı kanun kapsamında faaliyette bulunan meslek mensuplarının durumu
- 3568 sayılı kanun kapsamında faaliyette bulunan meslek mensuplarının maddenin dördüncü fıkrasında sayılan fiile iştirak etmesi halinde teminat uygulaması
- Vergi borcu tutarının alınan teminat tutarının %10'unu aşması
- Teminat tutarının belirlenmesi
- 213 sayılı kanununun 153/a maddesinin birinci fıkrası kapsamına girenler ile 359 uncu maddesinde sayılan fiilleri işleyenlerin duyurulması
- Teminat Uygulamasına İlişkin Diğer Hususlar

konularında açıklama yapılmıştı.

28/7/2024 tarihli ve 7524 sayılı Kanununun 5 inci maddesiyle 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 153/A maddesinde yapılan düzenlemelere söz konusu teminat uygulamasında bazı değişiklikler yapılmıştı.

28 Eylül 2024 tarihli ve 32676 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ (SIRA NO: 478)'NDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ (SIRA NO: 570) ile 7524 sayılı Kanun değişikliklerine ilişkin açıklama ve düzenlemelerde bulunulmuştur.

Tebliğde mükellefiyet tesis ettirmeksizin kayıt dışı faaliyette bulunduğu tespit edilenlerin mükellefiyet “tesisini müteakiben” ilgili vergi dairesi tarafından; daha önce 30 gün içerisinde içerisinde istenen teminat verilmesi ve mükellefiyet kaydı re’sen terkin edilen mükellefin ve kendilerinin varsa tüm vergi borçlarının ödenmesinin yazılı olarak talep edilme süresinin 60 güne çıkarıldığı belirtilmiştir.

Tebliğ, ekte verilmiştir.

BAKIŞ YMM VE BAĞIMSIZ DENETİM A.Ş
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR
İLHAN ALKILIÇ

TEBLİĞ

Hazine ve Maliye Bakanlığı (Gelir İdaresi Başkanlığı)'ndan:

**VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ (SIRA NO: 478)'NDE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ
(SIRA NO: 570)**

MADDE 1- 11/2/2017 tarihli ve 29976 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 478)'nin "3. Tanımlar ve Kısaltmalar" başlıklı bölümünün (g) bendinde yer alan "az" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve 10 milyon Türk lirasından fazla" ibaresi, "süresiz" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve şartsız" ibaresi, "teminat mektuplarını," ibaresinden sonra gelmek üzere "sigorta şirketleri tarafından verilen süresiz ve şartsız kefalet senetlerini," ibaresi eklenmiştir.

MADDE 2- Aynı Tebliğin "4.1.7. Mükellefiyet Tesis Ettirmeksizin Kayıt Dışı Faaliyette Bulunduğu Tespit Edilenlerin Durumu" başlıklı bölümünün ikinci paragrafında yer alan "tesis tarihinden itibaren bir ay içinde" ibaresi "tesisini müteakiben" şeklinde, "otuz" ibaresi "altmış" şeklinde, dördüncü paragrafında yer alan "Otuz" ibaresi "Altmış" şeklinde ve aynı bölümün üçüncü paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı bölümün beşinci paragrafında yer alan "alacağı" ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

"Yazının tebliğ tarihinden itibaren altmış günlük süre içerisinde teminat verilmemesi halinde mükellefler adına 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinde öngörülen özel usulsüzlük cezası kesilir."

MADDE 3- Aynı Tebliğin "4.3.1." numaralı bölümünün ikinci, dördüncü ve beşinci paragrafları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı bölümün üçüncü paragrafı yürürlükten kaldırılmıştır.

"Buna göre, maddenin birinci fıkrasında sayılanlarla ortaklık, yönetiminde bulunma, devralma, devrolunma keyfiyetinin, faaliyeti devam eden mükellefin bağlı olduğu vergi dairesinin itilaina girmesini müteakiben bu mükellefe hitaben yazılacak bir yazı ile yazıyı tebellüğ ettiği tarihten itibaren altmış gün içinde, birinci fıkra hükmüne göre teminat verilmesi ve mükellefiyet kaydı vergi dairesince re'sen terkin edilmiş olan mükellefin varsa tüm vergi borçlarının ödenmesi veya aynı süre içerisinde sayılan kişilerin statülerinin sonlandırılması koşullarından birinin sağlanması istenir."

"İki seçenekten birinin verilen sürede yerine getirilmemesi halinde, birinci fıkrada sayılan kişilerin teminat isteme tarihi itibarıyla tahakkuk etmiş tüm vergi borçları, mükellef müşterek ve müteselsil sorumlu olmak üzere, bu kişilerden 6183 sayılı Kanun uyarınca takip ve tahsil edilir. Ayrıca 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinde öngörülen özel usulsüzlük cezası uygulanır.

Maddede öngörülen statü sona erdirmeye şartının verilen süreden sonra gerçekleştirilmesi halinde de müşterek ve müteselsil sorumlu olunan borçların takibine devam edilir. Ancak, altmış günlük süre içerisinde mezkûr kişilerin statülerinin sona erdirilmesine yönelik yasal girişimleri başlatmış olan ve bu durumu muteber vesikalar ile ispat ve tevsik eden mükellefler, bu yasal girişimler sonucunda birinci fıkra kapsamındaki kişilerin statülerinin sona erdirilmesi şartıyla, söz konusu borçların takip ve tahsilinde müşterek ve müteselsil sorumlu tutulmaz."

MADDE 4- Aynı Tebliğin "4.3.2." numaralı bölümünün birinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, ikinci paragrafı yürürlükten kaldırılmış ve aynı bölümde yer alan Örnek 10'un ikinci paragrafında yer alan "girdiğinde, söz konusu ittila tarihinden itibaren bir ay içerisinde" ibaresi "girmesini müteakiben" şeklinde, "otuz" ibaresi "altmış" şeklinde, aynı örneğin üçüncü paragrafında yer alan "Otuz" ibaresi "Altmış" şeklinde ve "istenen teminat tutarı verilen sürenin son günü vade tarihi olarak kabul edilmek suretiyle (Y) Ltd. Şti. adına teminat alacağı olarak tahakkuk ettirilir. Tahakkuk ettirilen 118.000 TL tutarındaki teminat alacağı ile" ibaresi "(Y) Ltd. Şti. adına 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinde öngörülen özel usulsüzlük cezası kesilir ve" şeklinde değiştirilmiştir.

"Üçüncü fıkra kapsamında, söz konusu kişilerin statülerinin altmış günlük süreden sonra sona erdirilmesi durumunda, alınmış teminat mükellefin talebi üzerine, maddenin yedinci fıkrasındaki süre ve şartlar aranmaksızın ve başkaca vergi borcu bulunmaması kaydıyla mükellefe iade olunur."

MADDE 5- Aynı Tebliğin "4.4.2." numaralı bölümünün ikinci paragrafının dördüncü ve beşinci cümleleri yürürlükten kaldırılmış ve aynı paragrafın sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Teminatın gösterilmemesi halinde mükellef hakkında 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinde öngörülen özel usulsüzlük cezası kesilir."

MADDE 6- Aynı Tebliğin "4.5.1.1." numaralı bölümünün üçüncü paragrafında yer alan "vergi dairesi başkanlıkları/" ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 7- Aynı Tebliğin "4.5.1.2." numaralı bölümünün ikinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Ayrıca, işe başlama bildirimının alındığı tarihten itibaren bir ay içinde vergi dairesi tarafından hazırlanacak bir yazı ile yazının tebellüğünden itibaren altmış gün içerisinde meslek mensubundan teminat göstermesi istenir. Teminatın süresinde gösterilmemesi halinde mükellef hakkında 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinde öngörülen özel usulsüzlük cezası kesilir."

MADDE 8- Aynı Tebliğin "4.5.2.4." numaralı bölümünde bulunan "vergi dairesi başkanlıkları/" ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 9- Aynı Tebliğin "5.1.2." numaralı bölümünün ikinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Şartların gerçekleşmesi halinde, mükellefin bağlı olduğu vergi dairesi, kesinleşmenin itilaina girmesini müteakiben mükellefe tebliğ edeceği bir yazıyla, yazının tebellüğünden itibaren altmış günlük süre içerisinde teminat göstermesini ister. Teminatın süresinde gösterilmemesi halinde mükellef hakkında 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinde öngörülen özel usulsüzlük cezası kesilir."

MADDE 10- Aynı Tebliğin "5.1.3." numaralı bölümünün ikinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı bölümde yer alan Örnek 11'in ikinci paragrafındaki "girdiği tarihten itibaren bir ay içinde" ibaresi "girmesini müteakiben" şeklinde değiştirilmiştir.

“Ancak, söz konusu mükellefin bilahare işe başlama bildiriminde bulunması halinde, ilgili vergi dairesi tarafından işe başlama bildiriminin alınmasını müteakiben, sahte belge düzenleme fiili nedeniyle yapılan tarhiyatın kesinleşmiş olması şartıyla, alınması gereken teminat mükelleften istenir. Teminatın süresinde gösterilmemesi halinde mükellef hakkında 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinde öngörülen özel usulsüzlük cezası kesilir.”

MADDE 11- Aynı Tebliğin “5.2.1.” numaralı bölümünün üçüncü paragrafının ikinci bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“- Fiil, maddenin dördüncü fıkrası kapsamında ise vergi borçları ile işlenen fiilden doğan vergi borçları alınan teminattan mahsup edilir, ayrıca mükelleften mezkûr fıkra hükmüncü yeniden teminat istenir. Bu teminatın hesabında mahsup neticesinde kalan teminat tutarı istenecek yeni teminat tutarından düşülür. Teminatın süresinde gösterilmemesi halinde mükellef hakkında 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinde öngörülen özel usulsüzlük cezası kesilir.”

MADDE 12- Aynı Tebliğin “5.2.2.” numaralı bölümünün ikinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Teminatın iadesinden sonra beş yıllık süre içinde veya sonrasında yeniden işe başlanması halinde bu kişilerin mükellefiyeti idarece teminat istenmeden açılır. Ancak, ilgili vergi dairesi tarafından işe başlama bildiriminin alınmasını müteakiben hazırlanacak bir yazı ile yazının tebellüğünden itibaren altmış gün içerisinde mükelleften teminat göstermesi istenir. Teminatın süresinde gösterilmemesi halinde mükellef hakkında 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinde öngörülen özel usulsüzlük cezası kesilir.”

MADDE 13- Aynı Tebliğin “5.3.1.2.” numaralı bölümünde yer alan “otuz” ibaresi “altmış” şeklinde değiştirilmiş, aynı bölümün ikinci ve üçüncü cümleleri yürürlükten kaldırılmış ve aynı bölümün sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Teminatın süresinde gösterilmemesi halinde mükellef hakkında 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinde öngörülen özel usulsüzlük cezası kesilir.”

MADDE 14- Aynı Tebliğin “6.2.” numaralı bölümünün birinci paragrafında yer alan “tamamlanmasından itibaren bir ay içerisinde” ibaresi “tamamlanmasını müteakiben” ve “otuz” ibaresi “altmış” şeklinde ve aynı bölümün ikinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Teminatın tamamlanmaması halinde mükellef hakkında 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinde öngörülen özel usulsüzlük cezası kesilir.”

MADDE 15- Aynı Tebliğin “7. Teminat Tutarının Belirlenmesi” başlıklı bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“213 sayılı Kanunun 153/A maddesinde yer alan ve her yıl yeniden değerlendirilme oranına göre belirlenen tutarlar arasında kalmak üzere, düzenlenmiş olan sahte belgelerde yer alan Katma Değer Vergisi, Özel Tüketim Vergisi gibi diğer tüm vergiler dâhil toplam tutarın %10’unun teminat olarak istenmesi gerekmektedir.”

MADDE 16- Aynı Tebliğin “9.4.” numaralı bölümünün ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kanuni tutarlar, her yıl yeniden değerlendirme oranında artırılabilmektedir.”

MADDE 17- Aynı Tebliğe aşağıdaki bölüm eklenmiş ve diğer bölümler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“10. Geçiş Süreci

Anayasa Mahkemesinin 22/3/2023 tarihli ve E:2022/108, K:2023/55 sayılı Kararının yürürlüğe girdiği 20/4/2024 tarihi itibarıyla tahakkuk etmiş olmakla birlikte anılan Kararın uygulanmasına istinaden teminat alacak tahakkukları terkin edilen veya aynı tarih itibarıyla tahakkuk ettirilmesi gerekirken henüz teminat alacağı tahakkuk ettirilmemiş mükelleflere yönelik, bu bölümü ihdas eden Tebliğin yayımlandığı tarihten itibaren bir ay içinde vergi dairesi tarafından mükellefe hitaben yazılacak bir yazı ile altmış gün içinde 213 sayılı Kanunun 153/A maddesinin ilgili fıkrası kapsamındaki yükümlülüklerin yerine getirilmesi istenir.

Teminatın süresinde gösterilmemesi halinde mükellefler hakkında 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinde öngörülen özel usulsüzlük cezası kesilir.”

MADDE 18- Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 19- Bu Tebliğ hükümlerini Hazine ve Maliye Bakanı yürütür.

